

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Вестникъ за култура и стопанство
Издание на Преславската градска община
Редакторъ: Владимиръ Стойчевъ

Н. Ив. Боневъ
адвокатъ — Преславъ

Какво трѣбва да знае всѣки длъжникъ въ връзка съ последното изменение на наредбата-законъ за облекчаване на длъжниците

Новитѣ изменения на закона за облекчение на длъжниците и за заздравяване на кредита сж печатани въ държавенъ весникъ — бр. 99 отъ 5 май т. г. Държавното книгоиздателство вече е отпечатаало този законъ съ всичкитѣ му досегашни изменения въ отдѣлна книжка, която се продава и по книжарницитѣ. Намираме за неизлишно да посочимъ най-сжщественото отъ сжщия законъ, като се иматъ предвидъ и последнитѣ му изменения.

Само земеделцитѣ, занаятчиитѣ и търговцитѣ

получаватъ намаление на дълговетѣ си, точно 20 години разсрочка за плащане, считано отъ 1 май 1939 г. и намаление на лихвата на 5%. Дълговетѣ имъ минаватъ къмъ Погасителната каса и могатъ да ги пла-

щатъ съ облигации. Намалението е: за земеделци до 40%, за занаятчи до 30% и за търговци до 20%. Намаления дългъ занаятчиитѣ и търговцитѣ ще плащатъ въ равни шестмесечни вноски, платими на всѣки 1 априлъ и 1 октомврий, а земеделцитѣ ще плащатъ въ равни годишни вноски, платими на всѣки 1 октомврий. Подлежатъ на такива облекчения само задълженията, които сж възникнали преди 1 януарий 1931 година и сега сж на сума не по-малка отъ 2000 лева. Ако задълженията сж надъ 200,000 лева, намаление не се дава, а саморазсрочка и намаление на лихвата на 5%. Облекченията се даватъ по решение на ликвидационнитѣ комисии, както следва: за задължения до 500,000 лева, отъ следва на 2 (стр.)

Една дѣло, което заслужава адмирация

Всѣка работа си иска майстора. Когато любовта къмъ работата и предопредѣлението движи единъ младъ човѣкъ, резултатитѣ сж голѣми. Честуването на една скромна труженичка. Това, което голѣмитѣ ще забравятъ, малкитѣ ще помнятъ цѣлъ животъ. Годишната забава на преславската детска градина

На 11 юний преславяни бѣха свидетели на манифестацията на едно дѣло, градено безшумно въ продължение на цѣла една година. И когато гледамъ това голѣмо дѣло, изградено само отъ дветѣ ржце на единъ амбициозенъ младъ човѣкъ, разбираме добре поговорката „всѣка работа си иска майстора“.

Думата ни е за Преславската детска градина и за неуморимитѣ грижи на нейната ржководителка г-ца Веска Абаджиева.

Създаване на детскитѣ градини изъ нашия край не е нѣщо ново. Още презъ

1936 година Главната Дирекция на народното здраве нареди до своитѣ органи — лѣкаритѣ уреждане на лѣтни детски градини. Тѣ, обаче, на много мѣста, макаръ че се проведоха съ голѣма упоритостъ отъ длъжностнитѣ лица, не дадоха много голѣми резултати, единствено по причина, че не се попадна на добри учителки — ржководителки. Защото да налѣришъ въ себе си сили и превъзмogneшъ, при съвсемъ примитивни условия на работа, всички трудности, да създадешъ отъ малкитѣ палавници дисциплинира

ни ученици, да съберешъ всички тия малки и чисти сърдчица въ една почти синовна привързаностъ, не е работа, която можешъ да водишъ ей така само день да мине, не е работа, която можешъ да превъзмogneшъ съ малко повече усилие, но дѣло, което можешъ да изградишъ само ако чувствувашъ въ себе си предопредѣлението, проведено съ амбицията на всѣка цена да създадешъ това дѣло. Само въ огъня на това вдъхновение можешъ да минешъ презъ всички трудности, даже и презъ хулитѣ на майки, които, вмѣсто да обвиняватъ себе си, хвърлятъ калъ върху тебе.

Присѣтствувахме на дадената забава отъ детската градина по случай завършване на годината, която се състоя въ читалищния салонъ. Изпълнението на различнитѣ номера по програмата бѣше единъ непрекъснатъ низъ отъ мили картини, които затрогваха сърцето на зрителя. И въ тоя низъ личеше малката, но твърда ржка на ржководителката и нейната амбиция, а публиката, чрезъ нейнитѣ малки питомци, заслужено адмираше нейното голѣмо дѣло.

Следъ забавата намѣрихме г-ца Абаджиева и заведохме съ нея разговоръ за видѣното презъ време на забавата. Тя е малко уморена отъ прекарания день, защото напръгаше нервитѣ си при изпълнението на всѣки единъ номеръ, но радостта ѝ, че всичко мина блестяще, ѝ даде достатъчно бодростъ, за да сподѣли съ насъ онова, което е вършила съ децата презъ годината.

„Презъ течение на цѣлата учебна година детската градина се посещаваше отъ всичко 44 деца — 17 момчета и 27 момичета — ни заяви г-ца Абаджиева. Посещението имъ въ детската градина бѣше почти редовно, съ много малки изключения, по причина на болестъ или домашни причини. Животътъ течеше нормално, но всѣки день и всѣки моментъ имаше по нѣщо интересно, по нѣщо разнообразно. Отъ начало-

то на годината малкитѣ бѣха срамежливи, стѣснителни и мълчаливи, но благодарение на доброто общечитие, на свободата, която имъ бѣше дадена, тѣ можаха да се развиятъ въ движение, мимики и говоръ. Азъ работя по метода на проектирѣ и въ течение на цѣлата година развихъ съ тѣхъ петъ проекта, а именно: есенно дърво, домашенъ дворъ, къщата и полето на царицата — пролѣтъ, цвѣтна градина и кошеръ пчели. Благодарение на това тѣ можаха да научатъ много нови работи въ връзка съ всѣки единъ отъ проектирѣ и получиха такива познания, каквито сж по силитѣ имъ.

Но най-интересенъ и паметенъ ще бѣде за менъ деня при сбогуването въ края на годината. Цѣлата година въ нашето училище се разливаше радостъ, пѣсни и игри, шумъ и глъчка, но напоследъкъ бѣше настѣпила голѣма тишина. Детскитѣ личица бѣха загрижени и когато се събрахме да се сбогуваме, картината бѣше затрогваща. Личеше голѣма мжка, сълзи бѣха намокрили детскитѣ личица. При други случаи всѣко едно отъ децата искаше да бѣде първо въ игритѣ, при дежурството и пр., но когато казахъ и попитахъ, кой иска първи да се сбогува, никое отъ тѣхъ не стана. Всички стояха приковани на столчетата и плачеха и когато ги попитахъ, какъ искатъ да си взематъ сбогомъ — по отдѣлно или всички общо, тѣ просълзени заявиха, нито по отдѣлно, нито общо, не искатъ да се сбогуватъ, не желаятъ да си отидатъ отъ училище. Най-последъ, следъ дълги мои увещания, децата се сбогуваха помежду си и съ мене.

— Доволни ли сте отъ децата, г-це? — ѝ зададохме въпроса.

— Много съмъ доволна отъ децата, защото бѣха любопитни, заинтересувани, всѣко ново нѣщо тѣ поглѣщаха жадно съ радостъ. Бѣха доста музикални, паметливи и много добри.

— А радвате ли се за успѣхитѣ, които дадохте съ децата?

Нека денътъ 9 августъ — день на великомъченика Пантелеймона, покровителъ на Патлейския манастиръ, да не бѣде единъ никому неизвестенъ празникъ. На тоя день да се създаде традиция да се стичатъ на Божествена служба поклонници отъ цѣлата българска земя. По такъвъ начинъ връзката ни съ миналото ще бѣде по-здрава и духътъ на това минало ще бѣде още по-често съ българския народъ.

Първо събрание на бойцитѣ отъ фронта въ Преславъ

На 28 м. м., по починъ на нѣколко преславски граждани — бойци отъ фронта и съ личното съдействие на известния изъ нашия край организаторъ на бойцитѣ г-нъ Василь Ст. Поповъ отъ гр. Шуменъ, бѣ организирано събрание въ Преславъ. На събранието, устроено въ читалищния салонъ, говори о. з. полковникъ Малчо Ивановъ на тема: Цели, задачи и значение на Съюза на бойцитѣ отъ фронта въ България. Изнесената блѣскава речъ отъ г-нъ Ивановъ стопли сърцата на преславци — бойци отъ фронта, които бѣха дошли да чуютъ словото на бившитѣ си другари — бойци, двадесетъ години следъ завърщането си отъ фронта. Накрая и въ Преславъ се основа дружество на бойцитѣ отъ фронта отъ 38 учредители доблестни граждани — бивши бойци.

Бойцитѣ отъ фронта въ последно време започнаха единъ силенъ организационенъ животъ. Това се чувствува по всички градове и села и понеже въ тѣхнитѣ редове се зачисляватъ всички бойци, участвували въ дветѣ войни, отъ редника до генерала, тая организация обещава да стане една отъ най-силнитѣ у насъ.

Боецъ

— Радвамъ се много, защото прекарахъ прекрасно между тѣзи мили деца годината, и защото това е първата година на моята работа. А щомъ началото не е лошо, значи . . . бждетето е наше!

И, наистина, дѣлото на г-ца Абаджиева не само че не е лошо, но едно голѣмо гостигение, едно голѣмо дѣло. И ако то се загуби съ течение на времето въ съзнанието на насъ, възрастнитѣ, въ душицѣ на нейнитѣ малки питомци то винаги ще грѣе въ любовъ и признателностъ.

В. С.

Какво трябва да знае всеки длъжник във връзка с последното изменение на наредбата-закон за облекчение на длъжниците

Продължение от страница 1-ва

комисията при околийското съдилище, за задължения до 1,000,000 лева от комисията при областния съд и пр. За целта длъжниците подават молби, към които се прилага удостоверение за семейното положение, имоти, инвентар, приходи и пр. Молбите се подават чрез общинския кмет, а ако длъжникът е член на кооперация, чрез последната. **Срокът е до 1 септември т. г.**

Всички останали длъжници, а именно:

чиновници, пенсионери, работници, домакини, от свободните професии и др.

получават 15 години разсрочка, считано от 1 май 1939 г. и намаление на 6%, пакъ при условие, че задълженията сж възникнали преди 1 януарий 1931 год. Задълженията им не преминават към Погасителната каса, а се плащат направо на кредиторите в равни шестмесечни вноски, платими на всеки 1 април и 1 октомври. Съ току що казаните облекчения тази категория длъжници се ползват по право — без да подават молби. Съ влизане въ сила на закона, имат вече такива облекчения. Правото си на разсрочка и намаление могат да предявят по дѣло въ съдилището, заведено от кредитора за взимането му, или пред съдията-изпълнител, ако кредиторът има вече изпълнителен лист и действа по него. А могат, ако искат, въ срок до 1 септември т. г., да подадат молби и до ликвидационната комисия, за да се установи точния размер на задължението, размера на шестмесечните вноски и пр.

Длъжниците от всички категории

земеделци, занаятчии, търговци, чиновници, пенсионери, работници, домакини,

от свободните професии и пр., за всякакви задължения (обикновени, ипотечни, зложни) възникнали от 1 януарий 1931 год. до 31 декември 1932 година, получават 5 години разсрочка и намаление на лихвата на 5%. Ще плащат в равни шестмесечни вноски, платими на всеки 1 април и 1 октомври. Първата вношка ще се направи до 1 октомври т. г. Неплащането на две последователни вноски унищожава облекчението. Това облекчение се дава по право, длъжниците се ползват от него автоматически, без да подават молби. Всякакви спорове за размера на задълженията, за размера на вноските, плащани ли сж или не, се разрешават от околийски съдия.

За ипотечните и зложните задължения

на земеделци-стопани, ако сж направени за нуждите на земеделските им стопанства и ако сж възникнали преди 1 януарий 1931 год. се дават облекчения, както и за другите задължения — до 40% намаление, 20 години разсрочка и намаление на лихвата на 5%, по молби, подадени въ срока. Задължението минава към Погасителната каса. Ипотечните и зложните задължения на всички останали категории длъжници, възникнали преди 1 януарий 1931 година, получават съответните по закона облекчения, само ако ипотекарният или зложният кредитор дадат съгласието си за това. Ако ипотекарният кредитор не даде съгласието си длъжникът да получи облекченията, предвидени за обикновени задължения, то на длъжника по ипотека се дава следното облекчение: длъжимит до 1 септември 1939 год. закъснѣли вноски и лихви се прибавят към главницата,

като от 1 май 1939 год. лихвата се смѣта 5%. За изплащане на така установената сума, се дава разсрочка 20 години при лихва 5% въ равни шестмесечни вноски, платими на всеки 1 март и 1 септември, като първата вношка ще се направи до 1 септември 1939 година. Задължението не минава към Погасителната каса. Ако длъжникът не плати 2 последователни шестмесечни вноски въ срокъ 3 месеци от поканата на кредитора, цѣлото задължение става изискуемо.

Разпоредбите на закона за облекчение на длъжниците и пр. се отнасят

за задължения към частни лица, частни и държавни банки, а също и към държавата, общините и училищните настоятелства, ако сж от частно-правен характер. Значи, по този закон не се облекчават данъците към държавата, данъците и обложите към общините.

Не могат да се ползват от облекчения по сжщия закон:

1) длъжници, които сж изпаднали въ затруднение поради престѣпление, лекомислие и разточителство (прахосничество); 2) длъжници съ добро състояние, а съ малки задължения; 3) задълженията от виновно неизпълнение на всякакви договори — за връщане на капаро, или други суми по договорите; 4) задълженията между съседи за мѣста, които се придават по плана; 5) задълженията към слуги и работници; 6) задълженията, които произлизат от престѣпления; 7) задълженията за прехрана и издръжка; 8) задълженията между сънаследници, когато братята сж изкупили по дѣло за дѣла дѣловетъ на сестрите си... и др.

Поржчителите

се освобождават, ако прѣкият длъжник е земеделец, занаятчия или търговец и е получил, или ще

получи намаление на дълга, разсрочка 20 години и пр., т. е., ако дългът е минал или ще мине към Погасителната каса. Ако прѣкият длъжник е от друга категория, каквито облекчения е получил или ще получи, съ сжщит по право се ползват и поржчителите му. Ако прѣкият длъжник не е получил досега облекчения, а и не поиска такива въ срока до 1 септември 1939 година, поржчителът може да поиска облекчение за поржчителското си задължение въ срок от 1 септември до 1 декември 1939 год.

Преминалите към Погасителната каса задължения се изплащат както следва:

Предстоящата шестмесечна вношка, а също и закъснѣлите такива вноски, могат да се плащат половината въ пари, а другата половина въ облигации. След като се платят предстоящата и закъснѣлите вноски, останалия дълг към Погасителната каса може да се плати или въ пари, или изцѣло въ облигации. Всяка шестмесечна вношка, неплатена на срока, носи 1% повече лихва въ полза на Касата. При неплащане на две последователни вноски и ако длъжникът не ги внесе въ срокъ месечен от поканата на Касата, загубва се правото на 20 годишна разсрочка, касата може принудително да събере цѣлия дългъ чрез продажба на имоти и др.

Длъжниците, които по-рано (през 1934 година) сж подали молби

получили сж намаление и разсрочка и задълженията им сж минали към Погасителната каса, **нови молби нѣма да подаватъ.** Тѣ се ползват по право, без да подават молби, от новата разсрочка 20 години, която за тѣх почва от 6 август 1936 година. За тѣх Погасителната каса ще направи нови изчисления за шестмесечни-

те им вноски и ще им прати нови задължителни писма (разпредѣления). Дотогава длъжници сж да плащат вноските си така, както сж смѣтнати по досегашните им задължителни писма на Касата.

Сега, въ срока до 1 септември 1939 година, могат да подават молби за облекчения

само ония земеделци, занаятчии и търговци, които по-рано (през 1934 год.), никак не сж подавали молби, или тогава молбите им сж били върнати или сж оставени без разглеждане.

Допуснати грѣшки въ решенията по свършените вече облекчителни дѣла

се изправят по молба на заинтересования от ликвидационната комисия. Срокът за подаване такава молба е до 1 юлий 1939 г.

Въ закона се предвижда още и

унищожаване на продажби

на недвижими имоти, извършени от съдиите-изпълнители от 1 януарий 1931 година до 1 май 1939 година, за задължения, възникнали преди 1 януарий 1931 година, а също така **очистване на задълженията** на длъжници съ много дългове, а малко имоти. Тѣзи случаи сж сложни. За уясняването им, добре ще бжде, длъжниците да се отнесат обезателно до адвокат. Писачите на заявления по селата не биха могли да им помогнат,

Афоризъм:

Вѣйката, отрѣзана от клона си, съ това самото се е отдѣлила от цѣлото дърво. Тѣй и човѣкът, при раздора си съ другъ човѣкъ, се откъсва и от цѣлото човѣчество. Но вѣйката се отрѣзва от чужда ръка, а човѣкъ самъ съ своята ненавистъ се отрѣзва от ближния си и не мисли, че съ това той откъсва себе си от човѣчеството. Ц.

ВАЖНО ЗА ПАТНИЦИ ДО ШУМЕНЪ!

Отъ 1 май т. г. Главната Диренция на Б. Д. Ж. въвежда всѣдневна **КОНКУРЕНТНИ** билети само отъ гара Преславъ до Шуменъ и обратно по цени за III кл. 30 лева, които важатъ за отиване и връщане въ срокъ отъ 3 дни, включително датата на тръгването и таяна връщането, следъ като на връщане **билетите се завѣржаватъ на гара Шуменъ.**

ОТЪ ГАРАТА

ВРЕМЕННА ТРУДОВА ПОВИННОСТЪ

КОНТРОЛЕН РАЙОНЪ ПРЕСЛАВСКА ОКОЛИЯ

Изработено съ временна трудова повинност през 1938 г.

община Драгоево

През 1938 год. общината е разполагала съ 687 повинничари, от които:

отработили 480
освободени 114
откупили се 75
неотработили 18

Повинността е прокарвана системно, на което се дължи и малкия процент на неотработили.

Общината е приключила съ добър процент и съ недоборит от минали години.

Постигнатите резултати сж много добри. Съ повинността през 1938 година въ общината и съставните села е направено следното:

1. Открити нови пштища и улици—1900 л. м.
2. Шосирани улици и площи—10,800 кв. м.
3. Зидария на обществени здания—120 м. куб.
4. Извадени камъни—330 м. куб.
5. Превозъ камъни—1203 м. куб. от срѣно 7 клм. разстояние.
6. Натрошаване камъни—800 м. куб.

Надници за разни работи—146.

Стойност на извършените работи—170,490 лв.

Постъпили суми от откупи и глоби по временната трудова повинност за общината през 1938 година—70% 10,347 лева, които сж изразходвани по утвърдени протоколи съгласно годишния план за работа съ повинничарите.

Съставения тригодишен план за работа съ повинничарите през периода 1939—1941 година е според нуждите на общината и дава основание, че повинността и през тия години ще се провежда все така резултатно.

На повинничарите от Драгоевска община и ръководителите на повинността предстои ново поле за работа. Сплотени около временната трудова повинност и свѣтлия девиз „Трудъ за България“, тѣ ще успѣят да издигнат селото си на нужната висота въ благоустройствено и хигиенично отношение.

Станчевъ

тр. подпоручикъ — контролоръ врем. тр. повинност за Пресл. околия

Отчетъ на народния представител г-нъ Марковъ въ Смѣдово

с. Смѣдово. На 27 май Преславскиятъ народенъ представител г-нъ Марковъ устрой общо гражданско събрание, на което въ една двучасова речъ направи пълнен прегледъ на външната и вътрешна политики на България. Разясни законите за облекчаване надлъжничите и финансовата амнистия—два въпроса, които живо интересуватъ смѣдовчани. Събранието изслуша съ голѣмо внимание изложение на господинъ Маркова и остана много доволно отъ всичко, което досега е направено за селското население отъ Правителството, Народното Събрание и лично отъ господинъ Маркова като народенъ представител. Грижитъ на последния къмъ населението го очертаватъ все повече като единъ добъръ общественикъ, който не щади времето си, за да бже полезенъ на селяка. Като благодарностъ за всички негови грижи, събранието често прекъсваше съ живи удобрения речта му и накрая го изпрати съ възторжени акламации.

Юр. Чобановъ

Читалището вгера и днесъ

Читалището е огнище на културата. Неговата роля е не само човѣшка, но и национална. Отъ явяването на човѣшката култура до днесъ, читалището си остава мѣсто, където човѣкътъ презъ всичкото време на своя животъ получава знание. Читалището — това е пулса на единъ народъ, по който се познава, че той иска да живѣе. Той е силата, която движи образованието на цѣлия народъ по всички посоки. Чрезъ народното читалище се причава гражданинътъ да чете и да използва свободното си време въ полезенъ трудъ. Ето защо, българскиятъ народъ се сдобил съ читалището още презъ робството. Просвѣтителната вълна отъ западна Европа достигна до брѣговете на България. Просвѣтителите българи, прѣснати изъ разни страни на Европа, пренесоха въ своята потънала въ робия земя новите идеи и срѣдства за образование на народа. Създаде се общественото училище — читалището, където народътъ ни бѣше въ досѣгъ съ книгата, която му разкри миналото и сътвори бъдещето. Тукъ се създаде възраждането, което предизвика освободението и политическата самостоятелност на България. Отъ читалищния амвонъ предосвободителните дейци разпространиха националното ни възраждане. Тукъ — въ народното читалище, се роди нашиятъ театъръ, единичното срѣдство презъ робските

години за читалищентъ животъ. Благодарение на него презъ голѣмитъ празници се събираха българите за да изплачатъ мъката си, и да съгрѣятъ вѣрата си за по-добри дни. Народното читалище стана звено между миналото и настоящето. Отъ неговата сцена се изнесе предъ очите на българина славното минало на първото и второ български Царства и се подпали искрата на родолюбие и буденъ народенъ духъ за свобода. Ето защо, българскиятъ народъ до освободението ревностно пази народното читалище, защото чрезъ него се пробуди националното съзнание и се подготви духовното ни и политическо освободение. Но следъ освободението обществото намали грижите за народното читалище. Кръчмитъ и партийните клубове привлѣкоха вниманието на народа отъ една страна, а отъ друга официалната властъ престана да отпуска срѣдства за читалищата и тѣ замръха, изгубиха своето значение като културни огнища. Читалищата останаха да се крепятъ само отъ единствения труженици на българската просвѣта — учителите. Само тѣ продължаваха да озаряватъ и подслаждатъ нерадостния животъ на българския народъ. Българските учители, единственъ проникнатъ отъ мисълта, че благоденствието на народа е въ зависимостъ отъ просвѣтата му, продължи дѣлото на нашите възро-

денци и чрезъ сказки, беседи и забави показваше на народа постиженията на науката. Така се роди и читалищния съюзъ. Рожба на частната инициатива, той трудно преуспѣваше въ съживяването на народните читалища, но все пакъ, благодарение на него, българското читалище се издигна на висота, на каквато е било преди освободението. И днесъ, когато българскиятъ народъ се възвръща къмъ читалището и чрезъ него се мъчи да догони културните народи, дългъ се налага на българската интелигенция да му се притече на помощъ.

Нека не забравяме, че знанията, науката, изкуствата и постиженията въ областта на земедѣлието не бива да оставатъ скрити отъ народа. Тѣ трѣбва да му се изнесатъ. Чрезъ събрания, сказки, беседи, да се прѣска свѣтлината на науката всрѣдъ народа, за да прогледа и осмисли нерадостния си животъ.

На работа! Да изоремъ народната нива, богатая и плодородна, да забиемъ плуга въ човѣшкото сърдце и хвърлимъ семето, отъ което ще изникне човѣшката благодетелъ.

П. Йотовъ—учителъ

Афоризъмъ

Човѣкъ намира щастие то си само въ служба на ближните. Ц.

Четете вестникъ

Преславска дума

— 8 —

лелета, или да му заплати сумата 1000 лева.

10) Ищецътъ далъ подъ наемъ дюкяна си въ центъра на селото на ответника, но при условие, че последниятъ ще работи въ дюкяна само месарство и всички агнешки и ярешки кожи ще продава само на ищеца. При неизпълнение на тѣзи условия, ответникътъ се задължилъ да напусне дюкяна и да плати на ищеца 1000 лева обезщетение за неустойка. Въпрѣки условията, обаче, започналъ да продава въ дюкяна и риба, а кожата продавалъ на други лица. Ищецътъ го изпхдилъ отъ дюкяна. Сжди го за 1000 лева — обезщетението за неустойка.

11) Ищецътъ и ответникътъ сключили договоръ, по силата на който ответникътъ се задължилъ (обещалъ) да продаде съ нотариаленъ актъ на ищеца, една аврада за 500 лева, която сума получилъ. Уговорили още, че който не изпълни задълженията си по този договоръ, ще плати на другата страна 500 лева обезщетение за неустойка. Ответникътъ, следъ като взелъ парите, съ тѣхъ изриговалъ аврадата, направилъ я на лозе, а на ищеца заявилъ, че отказва да продава този си имотъ и да даде актъ. Ищецътъ води искъ за връщане броената сума 500 лева, срещу стойността на аврадата и за още 500 лева, обезщетение за неустойка, а всичко за 1000 лева.

Примѣритъ отъ 1 до 8 вкл., сж за искове, които произтичатъ отъ нѣкои отъ договорите, предвидени въ закона за задълженията и договорите. А примѣритъ отъ 9 до 11 вкл., сж за искове, които произтичатъ отъ договори непредвидени въ закона. Втората категория договори сж безименни и пакъ сж действителни, понеже отговарятъ на условията по чл. 8 въ връзка чл. 24 отъ закона за задълженията и договорите.

Общински сждилища

1. Подсждностъ

Общинските сждилища сществуватъ по силата на чл. 13 отъ конституцията, чл. 1, забележката отъ закона за устройството на сждилищата и особния законъ за общинските сждилища, който въ подробности урежда тѣхното устройство и компетенция — чл. чл. 1—17 О. С.

Въ всѣка община има общински сждъ. Службата сждия се изпълнява отъ общинския кметъ. Законътъ за общинските сждилища отъ 12. XI. 1934 година, измѣняванъ досега съ закони отъ 13. III. 1935 година и 13. VII. 1936 година, е сждоустройственъ, а въ сждото време и сждопроизводственъ, тъй като въ него се предвиждатъ и нѣкои сждопроизводствени правила за разглеждане на подсждните предъ общинските сждилища дѣла — чл. чл. 18—33 О. С.

На общинския сждъ отъ гражданските дѣла сж подсждни само тия за лични искове до 1000 лева—чл. 14 п. 1 О. С.

Гражданските права, отъ гледището на притежателите имъ, сж субективни. Въ законите, обаче, тѣзи права сж обективно опредѣлени и сж санкционирани. Да имашъ право спрямо нѣкое лице, значи да имашъ и по законъ властъ да го принудишъ за нѣщо. Следователно, на всѣко право противостои едно задължение. Ето защо, въ зависимостъ отъ задълженията, които се санкциониратъ, личните искове произтичатъ отъ: договори, полудоговори, престѣпления и полупрестѣпления — чл. 1 отъ закона за задълженията и договорите.

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Тарифи на обявленията:

Обяви държавни и общински по 2 лв. кв. см.
Годешни и външални по 40 лв. Некролози по 50 лв.
Неприемане имени дни 20 лв. Въ хрониката на редъ 5 лв.
Малки обявление отъ 10 до 20 лв.

Броя 1 лв. Търговски по споразумѣние
Годишенъ абонаментъ 30 лв. Излиза всѣко 1 и 15 число

Двойно жестоко убийство въ с. Златаръ

На 3 юний т. г. въ мѣстността „Парнарица“, Златарско землище, работейки на нивата си, Райно Желевъ Митевъ 23 г., заедно съ майка си Керана Желева Митева 42 год. отъ с. Златаръ и други членове отъ семейството, били нападнати отъ Асено Петковъ Чушковъ 45-6 год. отъ с. Златаръ съ два пистолета, който, следъ кратка разправа съ Райно, стрелялъ съ пистолета си нѣколко пѣти върху него и го поваля мъртъвъ на земята. Майка му се спуснала да го запази, като застана гърбомъ къмъ убиеца и навеждайки се къмъ сина си да му даде помощъ, и тя била простреляна отъ убиеца съ нѣколко куршума въ гърба, отъ които последвала моментална смъртъ и тѣлото ѝ останало въ наведено положение надъ сина ѝ.

Презъ време на стрелянето убиецътъ е наранилъ тежко и Цвѣта Вълчева въ дѣсния кракъ въ бедрото. Опасностъ за живота ѝ не е изключена. Убиецътъ избѣгалъ въ гората, кждето на 4 того се залови и предаде на сѣдебнитѣ власти.

Следъ 40 годишенъ семеенъ животъ убилъ жена си

с. Златаръ. На 5 юний т. г. презъ нощта Пеню Рачевъ Боевъ 60 год. отъ с. Златаръ, при скарване съ жена си Кируша Пенева 59 год., я ударилъ съ брава въ главата, отъ който ударъ тя починала. Причини отъ семеенъ характеръ. За извършеното престѣпление е съобщилъ съседътъ имъ Тодоръ Ганчевъ на 7 того 5 часа следъ обѣдъ.

Убиецътъ е задържанъ и предаденъ на сѣдебнитѣ власти.

Преславскиятъ общински съветъ, въ заседанието си отъ 20 май, е решилъ да подари на Дирекцията на желѣзницитѣ 44 декари отъ празното мѣсто около гарата за направа на гаровъ паркъ.

Причини — стара вражда отъ любовенъ характеръ и нѣколко дѣла едни срещу други, които още повече сж изострили отношенията между убиеца, който е ергентъ, и убитата, която пѣкъ е вдовица.

Преславски сѣдия-изпълнителъ

Обявление № 165939 г.

Подписаниятъ П. Ценовъ, сѣдия-изпълнителъ при Преславски околийски сѣдъ, обявявамъ на интересувашитѣ се, че следъ 15 дни отъ обнародването на настоящето въ в. „Преславска дума“, ще започне и ще свърши на онова число отъ следния месецъ, което съответствува на датата на обнародването до 17 часа включително, въ канцеларията ми въ гр. Преславъ, ще трае продажбата на следния недвижимъ имотъ, принадлежащъ на Хасанъ Караджа Алиевъ отъ с. Методиево, за удовлетворение на вземането на Българ. зем. и коопер. банка отъ гр. Търговище, а именно:

1) Нива отъ 3-3 дек. въ землището на с. Методиево, въ мѣстността „Шетица“ до сѣседи: Джелилъ Коджа Алиевъ, Никола Кара Колевъ и пѣтъ, оценена 1056 лева.

2) Нива отъ 3-9 дек. въ сѣщото землище, въ мѣстността „Шетица“ при сѣседи: Арифъ Бешировъ, Ахмедъ Мехмедовъ и Мустафа Юмеровъ оценена 1032 лева;

3) Нива отъ 2 дек. въ сѣщото землище, въ мѣстността „Ивановски пѣтъ“ до сѣседи: Мехмедъ Кюсевъ, Юсеинъ Маджаръ Юсеиновъ и пѣтъ, оценена 560 лева;

4) Нива отъ 3-2 дек. въ сѣщото землище, въ мѣстността „Ивановски пѣтъ“ до сѣседи: Исмаилъ Кобановъ, Мустафа Маджаровъ и пѣтъ, оценена 1280 лева

Горниятъ имотъ не е ипотекиранъ къмъ никого. Ще се продава поодѣлно. Желаящитѣ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присѣственъ день и часъ, за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

Залогътъ една десета частъ отъ първоначалната цена на продаваемия се имотъ, съгласно чл. 816 ал. II. отъ З.Г.С. за правоучастие въ продажбата, се внася предварително въ Б.з.к. банка срещу удостоверение, което ще ми се представи. гр. Преславъ, 15. VI. 1939 год.

Сѣдия-изпълнителъ: П. ЦЕНОВЪ

Хроника

Преславския новоизбранъ общински съветъ се е вече конституиралъ. За членове на постоянното присѣствие (засилена общинска управа), сж избрани общинскитѣ съветници: Иванъ Бояджиевъ и Митю Райковъ, а за членове на скотовѣдната комисия — съветниците: Симеонъ Ганевъ, Иванъ Ивановъ, Върби Русевъ, Вичо Каровъ и Юрданъ Петровъ.

Строителнитѣ работи по доизграждането на Преславското общинско лѣтовище въ с. Ловецъ, сж започнали усилено, съ огледъ още тая година презъ ме

сецъ августъ сѣщото да може да се използва. За доизграждането му Министерството на вътрешнитѣ работи — фондъ обществено подпомагане, е отпуснало 100,000 лева, които вече сж приведени въ общината.

Концертътъ на Шуменското пѣвческо д-во „Родни звуци“, който се състоя въ Читалищния салонъ на 27 май, бѣше блѣскаво изнесенъ.

На 27 юний въ Шуменския Областенъ Сѣдъ е насрочено дѣлото за прогласяване отчуждаването на зданието на наследниците на Марчо Ангеловъ въ гр. Преславъ за нуждитѣ на Здравенъ домъ.

На 6 юний въ Преславъ се състоя заседанието на петата по редъ комисия за изборъ на мѣсто за бждещата прогимназия. Комисията въ съставъ: главниятъ инспекторъ-лѣкаръ при Министерството на народното просвѣщение — г-нъ д-ръ Матеевъ, заведующъ службата кооперативенъ строежъ на народни училища, г-нъ архитектъ Константиновъ, главниятъ инспекторъ при Министерството на вътрешнитѣ работи и народното здраве г-нъ Ноновъ, кметътъ на града г-нъ Владимиръ Стойчевъ, сръбичниятъ директоръ г-нъ Ненчо Момовъ и общинскиятъ съветникъ г-нъ Рнгелъ Момовъ, избра за мѣсто на бждещия строежъ на прогимназията старото училищно мѣсто, находящо се въ центъра на града. Тая е петата по редъ комисия по този въпросъ и четвъртата, която избира това мѣсто. Дано тая комисия е последна!

На 11 юний 1939 год. се състоя Х-то общо годишно събрание на Рибарското д-во въ гр. Преславъ. Присѣствуваха 85 редовни членове на д-вото. Поставенитѣ на дневенъ редъ въпроси се разгледаха и решиха при явна колегиална дисциплина и повишено съзнание за благородно обществено творчество. Единодушно дружественитѣ членове си наложиха единъ трудовъ, день, който да се проведе на 18. VI. т. г. на строящия се рибникъ въ гр. Преславъ.

Избраха за членове на настоятелството: Иванъ М. Гочевъ, Пенчо Христовъ Сланевъ, Стойчо Добревъ, Никола Стояновъ Русевъ и Юрданъ Ив. Ламбовъ; Контроленъ съветъ: Димитъръ М. Момовъ, Христо Ивановъ Христовъ и Веселинъ Геровъ, а за делегати на десетия рибарски съюзеи конгресъ, свиканъ на 18 и 19 т. м. въ гр. Русе, членоветѣ Иванъ М. Гочевъ, Пенчо Христовъ Сланевъ, Деню Боевъ и Димитъръ Кулевъ Шоповъ. Събрание то завърши съ другарска трапеза при веселие и пожелание за удаченъ уловъ презъ 1939 година.

Отдадена е вече напавата на желѣзобетоннитѣ мостове въ Преславъ и Кирилово; сѣщитѣ въ едно непродължително време ще почнатъ да се работятъ.

Поради двата празника на 2 и 3 юний, тазгодишниятъ Осмарски сборъ бѣше много блѣскаво отпразднуванъ, съ участие на духовата на Д-вото на запаснитѣ подофицери, музика. И презъ двата дена бѣха се стекли много гости отъ околнитѣ села, Преславъ и Шуменъ.

— 6 —

1. Лични искове, които произтичатъ отъ договори. Това сж исковѣтъ, които служатъ за защита на обезпачелствени права, респективно за санкциониране договорни задължения. Обезпачелство е юридическата връзка, по силата на която едно лице се задължава спрямо друго да даде, да направи, или да не направи нѣщо — чл. 2 отъ закона за задълж. и договоритѣ. Чрезъ този искъ, ищецътъ преследва този, съ когото е договарялъ (ответника), за да бжде заставенъ да изпълни задължението си, или да плати вредитѣ и загубитѣ, последвали отъ неизпълнението.

Примѣри за такива искове до 1000 лева, подсѣдни на общинскитѣ сѣдилища:

1) Искътъ за плащане на 1000 лева, дадени въ заемъ (чл. 562 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

2) Искътъ за връщане броеното капаро въ двоенъ размѣръ. По договоръ ответникътъ се задължилъ да достави на ищеца 500 лозарски колове, по опредѣлена цена. Получилъ 300 лева капаро, а нищо не доставилъ. Ищецътъ иска да бжде осъденъ ответникътъ да му плати 600 лева (чл. 122 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

3) Искътъ за плащане или за доплащане цената на продадена движима вещь (чл. чл. 217 и 277 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

4) Ищецътъ и ответникътъ сключили договоръ за замѣна, по силата на който първиятъ дава веднага 15 кг. вълна, а вториятъ обещалъ да даде 15 крини жито, или равностойността му 600 лева (чл. 327 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

5) Искове за суми, произходящи отъ неплатени наеми за движими вещи, полски имоти, здания и работа (чл. 334 и 443 отъ закона за задъл-

женията и договоритѣ).

6) Ищецътъ и ответникътъ сключили договоръ за съдружие. Внесли капиталъ по равно, купили свини, които угоили, продали и спечелили 2000 лева. Цѣлата печалба задържа ответникътъ и не плаща на ищеца частта му 1000 лева, съгласно условието (чл. 444 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

7) Ищецътъ и ответникътъ — правоспособни бръснари, работили една година съдружнически въ единъ дюкянъ. Уговорили дохода да дѣлятъ по равно. По вършитба ищецътъ се поболѣлъ. Ответникътъ самъ събралъ отъ 100 клиенти по една крина жито, възнаграждението за бръснене презъ годината. Трѣбвало да даде на ищеца 50 крини, а му далъ само 30 крини. Ищецътъ води искъ за 20 крини жито, или равностойността имъ 800 лева (чл. чл. 444 и 445 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

8) Ищецътъ и ответникътъ съдружнически търгували съ ракета (сорунъ), агнешки кожи, яйца и др., а имали и съдружническа преса за захарна трѣстъ. Заспорили въ връзка съ смѣткитѣ си и се скарали. Най-после се спогодили, като си направили взаимни отстъпки. По тази имъ спогодба, ответникътъ получилъ пресата, а се задължилъ да плати на ищеца 5000 лева. Броилъ 4000 лева. Ищецътъ го сѣди за остатъка 1000 лева (чл. 509 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

9) По вършитба ищецътъ далъ 25 крини жито на ответника, срещу коего последниятъ се задължилъ да му направи отъ свои материали две предни колелета за каруца въ срокъ до Димитровденъ. На срока ответникътъ не изпълнилъ задължението си. Ищецътъ иска, щото ответникътъ да бжде осъденъ да му направи и предаде дветѣ ко-

— 7 —